

Zondag 26 april 2020
3^e zondag van Pasen

Evangelielezing : Lucas 24, 13 – 35

In die tijd waren er twee van de leerlingen van Jezus op weg naar een dorp dat Emmaüs heette en dat ruim elf kilometer van Jeruzalem lag.

Zij spraken met elkaar over alles wat was voorgevallen.

Terwijl zij zo aan het praten waren en van gedachten wisselden, kwam Jezus zelf op hen toe en Hij liep met hen mee.

Maar hun ogen werden verhinderd Hem te herkennen.

Hij vroeg hun: ‘Wat is dat voor een gesprek dat gij onderweg met elkaar voert?’

Met een bedrukt gezicht bleven ze staan. Een van hen, die Kléopas heette, nam het woord en sprak tot Hem: ‘Zijt Gij dan de enige vreemdeling in Jeruzalem, dat Gij niet weet wat daar dezer dagen gebeurd is?’

Hij vroeg hun: ‘Wat dan?’

Ze antwoordden Hem: ‘Dat met Jezus de Nazarener, een man die profeet was, machtig in daad en woord in het oog van God en van heel het volk;

hoe onze hogepriesters en overheidspersonen Hem hebben overgeleverd om Hem ter dood te laten veroordelen en hoe zij Hem aan het kruis hebben geslagen. En wij leefden in de hoop, dat Hij degene zou zijn die Israël ging verlossen! Maar met dit al is het reeds de derde dag sinds die dingen gebeurd zijn. Wel hebben een paar vrouwen uit ons midden ons in de war gebracht; ze waren in de vroegte naar het graf geweest, maar hadden zijn lichaam niet gevonden, en ze kwamen zeggen dat zij ook nog een verschijning van engelen hadden gehad, die verklaarden dat Hij weer leefde. Daarop zijn enkelen van de onzen naar het graf gegaan en bevonden het zoals de vrouwen gezegd hadden, maar Hem zagen ze niet.’

Nu sprak Hij tot hen: ‘O onverstandigen, die zo traag van hart zijt in het geloof aan alles wat de profeten gezegd hebben! Moest de Messias dat alles niet lijden om in zijn glorie binnen te gaan?’

Beginnend met Mozes verklaarde Hij hun uit al de profeten wat in al de

Schriften op Hem betrekking had.

Zo kwamen ze bij het dorp waar ze heen gingen, maar Hij deed alsof Hij verder moest gaan.

Zij drongen bij Hem aan: ‘Blijf bij ons, want het wordt al avond en de dag loopt ten einde.’

Beginnend met Mozes verklaarde Hij hun uit al de profeten wat in al de

Schriften op Hem betrekking had.

Zo kwamen ze bij het dorp waar ze heen gingen, maar Hij deed alsof Hij verder moest gaan.

Zij drongen bij Hem aan: ‘Blijf bij ons, want het wordt al avond en de dag loopt ten einde.’

Toen ging Hij binnen om bij hen te blijven. Terwijl Hij met hen aanlag nam Hij brood, sprak de zegen uit, brak het en reikte het hun toe.

Nu gingen hun de ogen open en zij herkenden Hem, maar Hij verdween uit hun gezicht.

Toen zeiden ze tot elkaar: 'Brandde ons hart niet in ons, zoals Hij onderweg met ons sprak en ons de Schriften ontsloot?'

Ze stonden onmiddellijk op en keerden naar Jeruzalem terug. Daar vonden ze de elf met de mensen van hun groep bijeen.

Dezen verklaarden: 'De Heer is werkelijk verrezen, Hij is aan Simon verschenen'.

En zij van hun kant vertelden wat er onderweg gebeurd was en hoe Hij door hen herkend werd aan het breken van het brood

Overweging :

Het Evangelie van deze zondag kan uitstekend gebruikt worden als script voor een film over de tijd waarin we op dit moment leven. Want laten we eerlijk zijn: alle zekerheden die we in handen dachten te hebben zijn van de een op de andere dag verdwenen. Alle toekomstdromen zijn aan flarden. Het coronavirus heeft de touwtjes stevig in handen. En we worden overspoeld met vragen, twijfels en onzekerheden. We hebben het gevoel alle controle kwijt te zijn. En met name dat laatste maakt ons onzeker en kwetsbaar.

Het is als die twee leerlingen die daar teleurgesteld, verdrietig en zonder hoop Jeruzalem verlaten. Alle vertrouwen die ze in Jezus gesteld hadden, is de grond in geboord. Het lijkt einde verhaal. Het enige wat ze nog kunnen doen is teruggaan naar hun eigen vertrouwde dorp. Je ziet ze daar als het ware sjokken, terwijl hen door hun verdriet veel ontgaat. Wat ze gelukkig nog wel hebben zijn de herinneringen aan Jezus. En al lopende delen ze die met elkaar. Door de tranen van hun verdriet en teleurstelling heen, zorgen deze voor wat kleine lichtpuntjes. Immers waar het hart vol van is, loopt de mond van over. En dan sluit er zich Iemand bij hen aan. Ze herkennen Hem niet. Hij stelt hen vragen over waarom ze zo verdrietig en teleurgesteld zijn. Ze reageren verbaasd: 'Zijt Gij dan de enige vreemdeling in Jeruzalem, dat Gij niet weet wat daar dezer dagen gebeurd is'? Maar ook na Zijn reactie op hun verhaal herkennen ze Hem nog steeds niet. Ze komen nog steeds niet tot inzicht. Pas wanneer ze aan het eind van die dag samen aan tafel liggen en de Vreemdeling het brood neemt, de zegen uitspreekt, het breekt en het hen aanreikt, gaan hen de ogen open. Pas dan kunnen ze Hem toelaten in hun hart en tegen elkaar zeggen: 'Brandde ons hart niet in ons, zoals Hij onderweg met ons sprak en ons de Schriften ontsloot'.

In het Evangelie staat een, zo merkte ik al lezende, opvallende zin: 'Een van hen, die Kléopas heette, nam het woord'. Die zin roept bij mij enkele vragen op: 'Waarom wordt er maar een bij zijn naam genoemd? Wie van de overgebleven leerlingen is die ander? Heeft dit misschien een bepaalde bedoeling?'

Enige tijd geleden las ik in een boekje dat het ‘Verhaal van de Emmaüsgangers’ als onderwerp had: ‘..... Misschien mag je je eigen naam wel geven aan die naamloze leerling’. Wanneer je dat doet dan gaat het Evangelie niet alleen over wat die twee leerlingen bijna 2000 jaar geleden meemaakten, maar gaat het over het heden, over het jaar 2020, over hoe wij omgaan met het coronavirus en met de beperkingen die het ons oplegt. Hoe wij naar de toekomst kijken. En dan zou dat verhaal van die twee leerlingen misschien wel eens als volgt kunnen klinken:

In het jaar 2020 zijn er grote groepen mensen met elkaar in gesprek over wat hen op dit moment overkomt. Een virus dat als een wervelwind over onze aarde raast. Dat ongrijpbaar is en met bestaande behandelingen en medicijnen maar moeilijk te stoppen te is. Veel mensen raken besmet en komen terecht in het ziekenhuis, op de Intensive Care. En velen overlijden zelfs. Er worden daarom rigoureuze maatregelen getroffen.

Al pratende halen ze allerlei herinneringen op over hoe het vóór die coronacrisis was: je kon gaan en staan waar je wilde, je kon zonder beperkingen bij familie, vrienden en bekenden op bezoek gaan of hen ontvangen, je kon naar de film of naar het voetbalstadion, je kon de vieringen in de kerk bezoeken, je kon de bus of de trein pakken en naar een attractiepark gaan,

En dan sluit zich Iemand / iemand aan bij dat gesprek. Deze aanhoort wat er allemaal verteld wordt. Welke herinneringen opgehaald worden. Maar ook hoeveel moeite het kost om naar de toekomst, die onzekere toekomst, te kijken. En dan oppert Deze: ‘Inderdaad, het is een moeilijke en onzekere tijd. Velen missen de sociale contacten: een hand op de schouder, een zoen op de wang. Velen zijn ziek of overlijden zelfs. Maar kijk ook eens naar wat daardoor aan nieuwe initiatieven is ontstaan: Mensen die boodschappen voor elkaar doen, die elkaar vaker (video-) bellen, een kaartje sturen, de wijze waarop computers worden ingezet om kinderen toch onderwijs te laten volgen, mensen thuis te kunnen laten werken, maar ook hoe mensen heel voorzichtig ideeën formuleren over hoe we na deze periode onze maatschappij weer zouden kunnen opbouwen,’.

Eerst komen er nog de nodige bedenkingen en opmerkingen, maar langzamerhand gaan bij steeds meer mensen die met elkaar in gesprek zijn, de ogen open en ze gaan het begrijpen: alleen samen kunnen ze deze moeilijke periode doorkomen. Alleen door vooruit proberen te kijken, zien ze weer wat lichtjespuntjes, wat sterretjes, in de duisternis. Dan maken ze met elkaar de afspraak om datgene dat zij zojuist besproken hebben, met vele anderen te delen.

Geert Ritmeijer

Gebed :

Liefdevolle en troost schenkende God,
U weet wat er in ons omgaat,
U weet wat onze vragen en zorgen zijn,
U kent onze teleurstellingen en ons verdriet.
U bent het bij wie wij hoop en troost kunnen vinden
in deze tijd van vragen en twijfels.
Wij bidden U:
geef ons de kracht en de moed om vol te houden,
om door alles heen toch lichtpuntjes te blijven zien.
Dat alles vragen wij door Jezus, uw Zoon en onze Broeder. – Amen.